

teljsko društvo, ki naj bi imenovalo kakor za stanovsko ostalo časopisje tudi za to podjetje svojega posredovalca in poročevalca? Brez reklame se danes ne dožene ničesar.

Najžalostnejši prizor nam nudi v tem pogledu zares »tožna« Istra brez vsakega naročnika. Ali se tukaj pomnožujejo šolarske knjižnice samo z molitveniki družbe sv. Mohorja? In vendar poznamo okraje in kraje, kjer bi bilo treba samo hoteti, pa bi okrajni šolski svet zmoget tiste 3-60 K na leto. Zaradi tega bi Istra ne bila nič bolj »tožna«.

In ta zlata tržaška okolica s tolikim številom družtev, s tolikimi in tako požrtvovalnimi rodoljubi, nima tudi nobenega naročnika. Poslej ne bo več gospodaril v šolah mestni magistrat. Gg. voditelji pokažite, da niste več sluge mestne kamore, marveč možje, ki jim je na srcu napredek mladine! Gospod nadzornik vas bo gotovo podpiral drage volje.

V Korotan pride »Knjižnica za mladino« najbrž tudi šele skozi Karavanjski tunel. Ali ne? Pravijo, da sili Nemec tam skozi na Kranjsko. Nemci trde, da uhajajo že zdaj tam skozi kranjski hujšaki na Koroško. Kdo pravi prav? — Za danes dosti o tem.

V tisku je sedaj 31. knjiga »Knjižnice za mladino«. V nji zagledajo beli dan doslej še nenatisnjene pesmi Fr. Žgurja ter več krajših črtic in povestic z eno bajko J. Trošta. Oba pisatelja sta znana naši mladini, oba sta dokazala že dovolj, da znata pisati za otroke. Zato upamo, da se razširi tudi krog čitateljev in naročnikov »Knjižnice za mladino«. Privatni naročniki so itak redki; zato pa ostane edina pot: »Knjižnica« si uteri vhod v vsako šolo na Slovenskem! V to pomozí naša stanovska zavednost!

Vestnik.

Za učiteljski konvikt. »Pri našem cesarju« je naslov lični knjižici, ki jo je nemški spisal učiteljski profesor Rudolf E. Peerz, poslovenil pa vadniški učitelj Ivan Krulec ter izdalo in založilo »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani«. Papir za knjižico, ki se jo je natisnilo 8000 iztisov, je podaril g. M. Grubbauer, izdelovalec šolskih zvezkov v Lincu in tiskala jo je brezplačno Narodna Tiskarna v Ljubljani. Namen knjižici je, vzbujati v otroških srcih patrijotški čut ter ljubezen do cesarja in iz tega vzroka jo je deželni šolski svet kranjski toplo priporočil za šolarske knjižnice oziroma za razdelitev med šolsko mladino. Cena knjižice je samo 10 h. Naroča se pri »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« ali pa tudi pri trgovcu s šolskimi potrebščinami, g. Jerneju Bahovcu v Ljubljani, ki je prevzel razpošiljanje knjižic. Na vas, tovariši, je pa, da se zaloga čimprej razpeča. Vplivajte pri krajnih šolskih svetih, da se koncem šolskega leta ali pa pri kaki priliki obdaruje šolska mladina s to prelepo knjižico.

Učiteljski dobrotniki. »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta« so darovali: Notranjska posojilnica v Postojni, 50 K; g. Ivan Rupnik, nadučitelj v Leskovcu, prvih 10 K draginjske doklade; g. Mihajl Vrbič, nadučitelj v Sodražici, 3 K draginjske doklade. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Letnino à 2 K so za učiteljski konvikt plačali: tov. Mihajl Vrbič, nadučitelj, tov. Marija Bernot, učiteljica, tov. Erna Schott, učiteljica, tov. Matko Žitko, učitelj v Sodražici; tov. Jernej Ravnikar, nadučitelj, tov. Fortunat Lampret, učitelj, tov. Bibijana Bisail, učiteljica in tov. Alojzija Hodnik-Bisail, učiteljica v Trnovem pri Ilirski Bistrici; tov. Davorin Tratnik, učitelj v Postojni; tov. Josip Primožič, učitelj v Sorici; tov. Matej Jenko, nadučitelj v Mirni. — Tov. Franc Rošker, nadučitelj in tov. Karolina Rošker, učiteljica v Loki pri Žusmu, tov. Srečko Mahor, učitelj v Makolah. Živeli! Bog plati!

Učiteljsko tiskovno društvo se je ustanovilo dne 11. t. m. v Ljubljani na deleže po 100 K. Člani smejo biti učiteljska društva in samostojni učitelji in učiteljice. Takoj prvi dan je bilo podpisanih 280 deležev à 100 K. Vivant sequentes! V upravni svet so bili izvoljeni tovariši: Ivan Bernot, Fran Črnagoj, Luka Jelenc, Fran Ksav. Trošt in Karel Wider; v nadzorstvo pa: Jakob Dimnik, Jakob Pretnar, Vendelin Sadar, Fran Škulj in Janko Žirovnik. Za namestnika v upravnem svetu sta bila izbrana tovariša: Anton Likozar in Anton Smrdelj. Deleži po 100 K se plačajo takoj ali pa v desetmesečnih obrokih po 10 kron.

Sestanek. Oni gg. tovariši, ki se udeležijo risarskega kurza, naj pridejo v torek 17. t. m. ob 7. uri zvečer k »Novemu svetu«.

Bernot, Likar, Sadar.

Učiteljsko društvo v Voloskem zboruje dne 17. t. m. Razpravljali bodo o razpustu društva in o pristopu k »Prosveti« v Pazinu.

Deželni zbor kranjski — volilna reforma — učiteljske plače. Ko se je na vse strani ugibalo, zakaj se je sklical tako nepričakovano deželni zbor, so se oglasili tudi naivni politiki z novico, da bodo sedaj deželni zbor rešil definitivno učiteljske plače. Seveda bi bilo prehitro, da se krivica učiteljstvu popravi, rajši se napravi nova še drugim stanovom z volilno reformo. Načrt je ravno nasproten splošni in enaki volilni pravici ter vzdržuje zastarele srednjeveške privilegije ubožanih veleposestnikov, katere je še pred kratkim krvoločni Šusteršič uničeval, a sedaj kar naenkrat zopet branil. Pač resen politik ta mož! Take volilne reforme ne sprejme nobena dežela, čemu bi jo torej kranjska. Odločnost mestnih poslancev jo je tudi preprečila ter je s svojo hrupno politično godbo popolnoma premagala potuhnjeno politiko nasprotnikov, ki so hoteli prej odpraviti kurijo veleposestnikov, a se nazadnje zvežejo z njimi, da uničijo mestno kurijo ter dobe na ta način večino v zbornici. Res: namen posvečuje sredstva!

Pred izpraševalno komisijo v Kopru se prično prihodnji izpiti za učno usposobljenost v ponedeljek dne 7. maja t. l.

Društvo slovenskih profesorjev je dovoljeno pod tem imenom. Ustanovni shod se vrši dne 22. t. m.

Pevski in gledališki večer priredi središka šolska mladina dne 16. t. m. v šolskih prostorih v Središču.

Novi okrajni šolski nadzorniki na Goriškem. Za šolski okraj tolminski je imenovan vadniški učitelj na ženskem učiteljskem v Gorici Andrej Lašič; za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom šolskega okrožja Gorica z okolico in Gradiško ter za mestni okraj Gorico glavni učitelj učiteljskega v Kopru Fran Finžgar; za šolski okraj sežanski vadniški učitelj v Gorici Matija Kante, za ljudske šole z italijanskim učnim jezikom v mestu in okolici goriški, ravnatelj deške meščanske šole v Gorici, Avgust Zurman.

Umrla je dne 6. t. m. v Starem trgu pri Ložu gospa Marija Wigele, soproga tovariša Ferda Wigeleta. Naše sožalje!

Kriv je hudodelstva motenja vere onaj učitelj, ki neče orglati v cerkvi. Tako se glasi razsodba c. kr. okrajnega šolskega nadzornika v Moravskih Budijevicah v letu 1906. po rojstvu Gospodovem.

Resolucija bosansko-hercegovskih dijakov. Dijaki iz Bosne in Hercegovine, ki pohajajo visoke šole na Dunaju, so imeli 10. marca sestanek, na katerem so se posvetovali o političnem in gospodarskem položaju Bosne in Hercegovine. Zborovalci so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo nastopno: 1. Popolno avtonomijo posameznih političnih občin; svobodo tiska in sestajanja; sprejemanje domačih ljudi v državne službe; uvedenje domače vojske, ki bi po državnopravnem položaju Bosne in Hercegovine imela služiti le njenim interesom in v njenih mejah; enostavnejša uprava. 2. Povzdigo narodne naobrazbe z uvedanjem obveznega in brezplačnega obiskovanja šol; popolno versko-kulturno avtonomijo vseh veroizpovedanj, v soglasju z duhom in značajem dotičnega veroizpovedanja; podeljevanje stipendij domačim sinovom v večji meri. 3. Rešenje agrarnega vprašanja.

Gabrščkova „Knjižnica za mladino“. V »Učit. Tov.« je bilo čitati že več pritožeb, da Gabrščkova »Knjižnica za mladino« ne uspeva. Naštetim vzrokom dodajemo še enega, ki je precej važen. Znano je, da so mnogokje župniki predsedniki krajnih šolskih svetov. Seveda je to velika abotnost, zakaj ti ljudje so sovražniki šole in so umestni za predsednike kr. š. svetov prav tako, kakor je umesten kozel za zelnik. Seveda so nekateri c. kr. okr. nadzorniki, ki uporabljajo svoj vpliv v to, da se župniki volijo ne le za predsednike kr. š. svetov, nego tudi za krajne šolske nadzornike! Takim c. kr. okr. šolskim nadzornikom taki župniki kaj dobro služijo za ovaduhe ter sporazumno pomagajo pritiskati na steno marsikakega zaslužnega tovariša. Toda pustimo za danes to, saj bo še prilika govoriti o tej stvari. Za danes pribijem le, da so taki župniki veliki nasprotniki vseh publikacij, ki izhajajo od naprednih učiteljev. Posebno v železcu jim je baš Gabrščkova »Knjižnica za mladino«, »Zvonček« in »Popotnik«. V dokaz to-le: Neki šol. voditelj je bil v krajnem šol. svetu predlagal, da se šola naroči tudi na Gabrščkovo »Knjižnico za mladino«. Ko pa ta le ni došla in ni letos prejel ne Lebanovega »M. Oblokarja« ne Troštove pred kratkim izišle povesti, je pisal župniku-predsedniku, ali ni naročil Gabrščkove »Knjižnice za mladino«. Nato mu pošlje po kaplanu-katehetu sporočilo, da »On« ne najde, da bi bile te publikacije vredne in primerne za mladino. Če pa šol. voditelj hoče, je pripravljen naročiti Spillmannove povesti, ki prav sedaj izhajajo v slovenskem prevodu. Ali ste ga čuli, arogantnega gospoda?! Vsak učitelj vendar ve, da so jezuita Spillmanna povesti polne verske nestrpnosti in že zato jih obsoja napredna nemška kritika. Zategadelj je dotični šolski voditelj prav storil, da se je uprl temu, da bi se Spillman vtihotapil v šolsko knjižnico namesto Gabrščkove »Knjižnice za mladino«! — Za danes še zamolčimo kraj, kjer se je to zgodilo, in ime dotičnega župnika. Toliko pa smemo že ovaditi, da se je to zgodilo v — krškem okraju.

Ustanove za šolske vrtnarje. Razpisane so iz imetja bivšega vrtnarskega društva v Ljubljani ustanovljene tri denarne premije po 75 K 60 h. Pravico do teh imajo oni ljudskošolski učitelji, ki se posebno bavijo z gojenjem šolskih vrtov in s poukom o zelenjadi in sadnem drevju. Zадostno opremljene prošnje je vlagati najpozneje do 15. maja t. l. pri pristojnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

— **Ženske na vseučiliščih.** Vodja naučnega ministrstva, dr. pl. Bienenrth, je izdal na vse dekanе filozofijskih fakultet naredbo o sprejemanju ženskih slušateljic. Vsaka ženska, ki se izkaže z zrelostnim izpričevalom gimnazije, ima kakor moški enako pravico, da se vpiše za redno slušateljico. Izredne slušateljice pa morajo biti absolventinje učiteljske in takih ženskih licejev, ki jim je naučno ministristvo dovolilo to pravico.

Listnica uredništva.

Koleginja na Gorenjskem. Prav ljubeznjivo nas oštevate, ker nismo priobčili vabila k zborovanju društva slov. učiteljic. Ko se zahvaljamo za Vašo nežno prijaznost, Vam obenem naznanjamo, da nismo pri najboljši volji mogli priobčiti onega vabila, ker ga nismo od slavnega odbora prejeli. Na svoje parafimirano pismo niste torej napisali pravega naslova, zato ne zamerite, da je zadišalo po vijolicah — v našem košu. Prosimo da nas v bodoče več ne prijemate po nedolžnem za ušesa. Na Goriško: Poročilo o učiteljskem zborovanju prihodnjic. — Vsem somišljenikom in somišljenicam vesele praznike!

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Potrti najglobokejše žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena soproga, najboljša mamica, ozir. sneha in svakinja, gospa

Marija Wigele roj. Vilar

učiteljeva soproga

danes, dne 6. aprila ob 11. uri dopoldne po dolgem, mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 30. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bode v nedeljo, dne 8. aprila ob 5. uri popoldne.

Pokojnico priporočamo v blag spomin.

V Starem trgu, dne 6. aprila 1906.

Mimica hčerka.	Ferdo Wigele soprog.	Ferko, Milan sinova.
Marija Wigele tašča.	šol. sest. Miroslava, Olga, Marija	svakinje.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna J. BLASNIKA naslednikov
v Ljubljani.

Trgovina s semeni

edina na Kranjskem strokovno urejena in odlikovana.

Velika zaloga

najboljših poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen,
čez 460 vrst

ki se oddajajo na drobno in debelo. Za dobro kakovost in zanesljivo kalenje se jamči. Izdelujejo se tudi venci in šopki, sveži in suhi s trakovi z napisom. Prodajajo se mnogovrstne cvetice v loncih in tudi še veliko drugih v vrtnarsko stroko spadajočih predmetov, po prav nizki ceni,

Od naročil, ki jih dobim od slavnega učiteljstva, plačam 5% „Učiteljskemu konviktu“.

Ceniki za leto 1906 se dobe brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika v Ljubljani.

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu

ter vse tiskovine za obrtne nadaljevalne šole po naj-novejših predpisih priporoča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.